

BULETINUL AGRICOL

AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ
A CIRCUMSCRIPTIEI ARAD ♦ (ARAD-BIHOR-HUNEDOARA)
APARE LA 1 ȘI 15 A LUNEI.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor

Redactor responsabil:
Ing. Agr. Insp. NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

Abonamente:
Pentru Circumscripție, pe un an Lei 50.—
Pentru alte județe, pe un an . . . 100.—

CUPRINSUL:

1. Imprumutul intern de înzestrare	225	9. Raport	234
2. Publicațiune plata primei rate din 15 Nov. 1934	226	10. Întrebări și răspunsuri	234
3. Informațiuni relativ la achitarea primei rate	227	11. Publicațiunea târg de cai	235
4. Despre grâul ameliorat „Bankut 1201”	228		
5. Arătura de toamnă	230	Pagina stuparului:	
6. Sfaturi	231	a) Topirea cerei	236
7. Prețul sămânței de trifoi	232	b) Preparații din ceară	237
8. Valorizarea reproducătorilor reformați	233	c) Leacuri preparate din miere	238
		Oferte	238

Imprumutul intern de înzestrare

Imprumutul de înzestrare are o importanță covârșitoare pentru înviorarea economiei naționale.

Pentru acest scop, înaltul guvern a făcut un apel către toți cetățenii să contribuie la aceasta mare operă de refacere economică a țării, dând asigurări că sumele subscrise vor fi folosite exclusiv pentru înzestrarea țării.

In felul acesta, punându-se în circulație câteva miliarde de lei, piața se va simți imediat iar agricultura, industria, comerțul și toate clasele producătoare ale țării, vor cunoaște o nouă epocă de prosperitate.

Lumea preocupată de interesele vitale ale țării urmărește cu multă atenție acest uriaș pas care ne duce spre o nouă viață, spre un mare progres, spre o întărire a vieții noastre de stat.

Cetățeanul conștient de menirea ce o are în viața statului, cetățeanul care trebuie să știe că statul este format din noi înșine, nu poate să rămână in-

diferent de aceasta mare mișcare economică. Aceasta mare operă de refacere economică a țării nu poate lăsa indiferent pe agricultorul nostru, al cărui viață este strâns legată de glia țării, glia care este proprietatea lui, pe care el o muncește, pentru apărarea căreia și-a dat în totdeauna debutul său, și chiar viața dacă țara a cerut-o, știind că numai în felul acesta își apără proprietatea.

Subscrierea la imprumutul intern, trebuie să formeze în sufletul nostru un comandament moral impus de porunca vremii. A lua parte la subscrierea acestui imprumut, este o datorie sfântă, pentru ori care cetățean. La reînvierea țării, care este mama și leagănul bucuriilor și a necazurilor noastre, să contribuim cu drag, din inimă și cu tot sufletul nostru. **Să impune aceasta datorie și agriculturii, să participe la aceasta mare operă colectivă care-și va răsfrânge binefacerile asupra întregii națiuni.**

Nu uitați să plătiți prima rată a datoriei în 15 Noiembrie 1934.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor Cabinetul Ministrului

PLUGARI!

Prin cea mai dreaptă și cea din urmă lege a conversiunii, datoriile v'au fost ușurate mai mult decât erau așteptările voastre.

Puterea de plată și micșorarea veniturilor au călăuzit Guvernul și Sfatul Țării în fixarea reducerilor holărite pe categorii de datornici.

Cum sarcina datoriilor apasă mai greu breasla plugarilor, reducerile de care vă bucurați au mers până la 70%, iar procentul este socotit numai 2% pe an, începând din Decembrie 1931.

Fiecare debitor are acum alegerea termenului de plată: în 2, 5 sau 17 ani.

Dacă de pildă un plugar care datorește 1 000 Lei, voiește să se achite în doi ani, va plăti în primul an 150 lei din capete, plus o dobândă de 4,50 lei, iar în al doilea an restul de 150 lei capete, plus 9 lei procent. Adică de fiecare mie lei datorată, va plăti în cei doi ani datoria redusă la 300 lei, plus procentul total, — socotit pe doi ani, — adică: 13,50

Să luăm cazul când alt datornic ar voi să achite în 5 ani datoria sa de 1.000 lei. Reducerea totală este de 60%, deci va rămâne de plată numai 400 lei, care se plătește în chipul următor:

În anul 1934/935 va plăti 80 lei capete, plus 2,40 lei procent;

"	"	1935/936	"	"	80	"	"	"	4,80	"	"
"	"	1936/937	"	"	80	"	"	"	7,20	"	"
"	"	1937/938	"	"	80	"	"	"	9,60	"	"
"	"	1938/939	"	"	80	"	"	"	12,—	"	"

În total pentru fiecare mie de lei va plăti timp de cinci ani 400 lei capete, plus 36 lei procent pe toți cinci ani la întreaga sumă redusă.

Cei mai împovărați se pot elibera în 17 ani plătilnd în primul an câte 5% socotit la datoria redusă pe jumătate, în două rate de câte 2,50% lei, la 15 Noembrie 1934 și 15 Mai 1935

În asemenea condițiuni cine datorează 1.000 lei va plăti până la 15 Noembrie, lei 12,50 capete și dobânzi, adică mai puțin decât procentul obișnuit mai înainte la 100 lei.

Pentru orice om cu dreaptă judecată condițiunile de plată sunt astfel chibzuite, încât cea mai mare parte din datornici, chiar cu o parte din venitul unui an, să-și poată plăti ratele la vreme.

Acei dintre plugari, din fericire destul de rari, care au împrumutat dela toate băncile și din cauza datoriilor prea urcate nu vor putea acoperi din venit ratele anuale, vor trebui să facă o sforțare bărbătească, să-și vândă ceva din jurul casei, la nevoie, chiar din ogor, pentru ca să rămână cu o parte din avere, însă curată.

Cu ajutorul creditului reînviat, orice om vrednic își poate reface avulul mai pe urmă.

Datoria plugărimii, care n'a cerut milă, ci dreptate, este să asculte porunca legii, achitând rata cuvenită la 15 Noembrie.

Nu ascultați șoaptele răuvoitorilor; termenul de plată nu se amână, iar legea nu se schimbă.

Achitarea regulată a ratelor vă ferește de necazul judecăților, asprimea executărilor silnice și pierderea sigură a avulului.

Guvernul a luat măsuri înțelepte: v'a împărțit porumb și semințe în regiunile unde s'a constatat lipsă, a ridicat prețul produselor voastre, tocmai pentru a vă înlesni împlinirea tuturor obligațiilor.

Legea v'a ușurat, Guvernul v'a ajutat. Numai ademenirile vinovate și reaua voință nelertată v'ar putea împinge pe calea rătăcirii, cu grele urmări pentru voi și pentru țară.

Achitarea primei rate până la 15 Noembrie 1934 va însemna începutul desrobirii voastre, liniștea în cămin, asigurarea avulului primejdii și înviorarea agriculturii

Numai în acest chip faima săteanului bun platnic — cinstindu și cuvântul și semnătura — se va dovedi că a rămas aceeași; încrederea va renaște, banul va ieși din nou la iveală, pentru a sporii producția și belșugul de altă dată.

Ministrul Agriculturii și Domeniilor,
V. P. SASSU

Nr. 225.410 din 20 Octombrie 1934.

Informațiuni relativ la achitarea primei rate pe data de 15 Noembrie 1934 din dato: iile agricole prevăzute în Legea Conversiunei

Pentru consolidarea vieții agricole-financiare din Țară, guvernul a hotărât susținerea termenului de 15 Noembrie 1934, până la care dată agricultorii au posibilitatea de a beneficia de favorurile mari, care li-se asigură prin legea conversiunei, prin achitarea primei rate din datoria stabilită și dobânda de 2 la sută aferente.

Pentru aplicarea acestei legi se consideră ca definitive declarațiile de asanare, pe cari agricultorii, proprietari de peste 20 jughere pământ a înaintat la judecătoria domiciliului debitorului până la 7 Mai 1934 și a comunicat aceasta prin scrisoare recomandată creditorului. Agricultorii cari au proprietăți agricole mai puțin de 20 jughere, beneficiază de favorul legii fără nici o formalitate.

Cuantumul fiecărei creanțe (datorie) este aceea care a existat la data promulgării acestei legi, 7 Aprilie 1934 inclusiv procentele încă datorite, calculate până la 18 Decembrie 1931 pe baza legii, ori convenției, și dela aceasta dată pe baza unui procent simplu de 2 la sută pe an.

Prin procente încă datorite se înțelege dobânzile cari n'au fost plătite până la 18 Decembrie 1931.

Datoriile debitorilor agricoli prevăzuți în articolul 1 și 2 din lege se reduc cu 50%, din cuantumul stabilit la promulgarea legii.

Datoria astfel redusă - la care va curge o dobândă de 3% pe an, se va plăti în 34 rate semestriale, cari vor cuprinde și dobânda prevăzută mai sus la 15 Mai și 15 Noembrie ale fiecărui an, prima cotă urmând a fi plătită la 15 Noembrie 1934.

Ratele plătite la 15 Noembrie 1934 și 15 Mai 1935 vor fi fiecare de 2.50% din creanța redusă. Ratele plătite la 15 Noembrie 1935 și 15 Mai 1936 vor fi fiecare de 3% din creanța redusă.

Restul datoriilor neamortizate se va plăti în 30 de rate semestriale egale.

Tot acești debitori agricoli vor putea să se elibereze integral chiar numai de o singură creanță în decurs de 2 ani dela data promulgării legii, beneficiind în acest caz de o reducere totală de 70 la sută de cuantumul neredus al creanței stabilite, numai dacă vor îndeplini următoarele condițiuni:

a) Să plătească în fiecare an dela data promulgării legii, adică până la 7 Aprilie 1935 afară de prima rată (15 Noembrie 1934) cel puțin 15 la sută din cuantumul neredus al creanței stabilite plus dobânzile de 3% aferente procentului de datorie pe care îl plătesc, calculată dela data promulgării legii și până în ziua plății.

b) Să plătească până la sfârșitul anului al doilea, adică până la 7 Aprilie 1936 restul de datorie rămas de plată până la complectarea procentului de 30% din cuantumul creanței stabilite, plus dobânda de 3% aferentă procentului care-l plătește, calculată dela data promulgării legii și până în ziua efectuării plății acestui rest.

Agricultorii cari voiesc să-și achite datoria în decurs de 5 ani dela data promulgării legii vor beneficia de o reducere de 60% din cuantumul neredus al creanței stabilite, dacă plătesc efectiv în fiecare an adică până cel mai târziu la data de 7 Aprilie a fiecărui an afară de prima rată (15 Nov. 1934) o cotă de cel puțin 8% din cuantumul creanței stabilite, plus dobânzile de 3% aferente.

Deci fiecare debitor agricol are acum ocazia a alege termenul de plată: în 2, 5 sau 17 ani.

Pentru informare vă amintim unele exemple asupra modului de achitare a împrumutului, luând ca bază dispozițiunile legii mai sus arătate:

1. Acei agricultori cari voiesc să-și achite datoriile în timp de doi ani, vor plăti:

	anul I.	anul II.	Total Lei	Dobândă		Total Lei
				anul I.	anul II.	
Pentru Lei 1000	150	150	300	4.50	9.—	13.50
" " 1500	225	225	450	7.25	14.50	21.75
" " 2000	300	300	600	9.—	18.—	27.—
" " 2500	375	375	750	11.25	22.50	33.75
" " 3000	450	450	900	14.50	27.—	43.50
" " 3500	525	525	1050	16.75	33.50	50.25
" " 4000	600	600	1200	18.—	36.—	54.—
" " 4500	675	675	1350	20.25	40.50	60.75
" " 5000	750	750	1500	22.50	45.—	67.50

2. Acei agricultori cari voiesc să-și achite datoria în timp de 5 ani, vor plăti:

pentru Lei 3000 anul 1934/35 capital Lei 240.— dobândă 7.20

" " " " 1935/36 " " 240.— " 14.40

"	"	"	"	1436/37	"	"	240.—	"	21.60
"	"	"	"	1937/38	"	"	240.—	"	28.80
"	"	"	"	1938/39	"	"	240.—	"	36.—
Total Lei 1200 —					"	"		"	110.—

3. Acei agricultori cari voiesc să-și achite datoria în timp de 17 ani, în 34 rate egale, vor plăti: până la 15 Noembrie pentru 1000 Lei capita¹, Lei 12.50 și dobânzi.

Urmărirea sumelor datorite de debitorii agricoli și decăderile rezultând din neplata lor

Debitorii cari nu vor plăti la scadențele lor 2 rate succesive, chiar față de unul singur dintre creditori, vor fi decăzuți de drept numai față de creditorul neplătit din beneficiul termenului.

Debitorul decăzut din beneficiul termenului va putea fi urmărit de creditorul neplătit asupra tuturor bunurilor sale pentru creanță astfel cum a fost redusă prin legea de plată.

Debitorul agricol indiferent că a oferit sau nu și că i s-a refuzat sau nu acceptarea plății, este eliberat dacă banii au fost depuși la vre-o percepție sau administrație financiară, depunându-se recipisa în ter-

min (15 Noembrie și 15 Mai) la judecătoria dela sediul domiciliul creditorului.

Dacă recipisa nu este depusă în termen, debitorul va suferi sancțiunile mai sus arătate.

Pentru a înlesni sarcinile grele ce apasă pe mulți agricultori, cari au ridicat împrumut dela bănci, fie ca să-și mărească avutul său imobil, ori pentru bunul mers al gospodăriei sale, trebuie neapărat să facă o sforțare bărbătească, atât în interesul lui cât și a familiei, pentru a putea satisface prima obligație cerută de legea conversiunii.

Având în vedere, că termenul de plată a primei rate din datorii este fixat pe ziua de 15 Noembrie 1934, Camera de Agricultură care în totdeauna a dat sfaturi bune, și de această dată atrage atențiunea tuturor agricultorilor, să-și exercite dreptul din lege până mai târziu la susamintita dată, deoarece prin neglijarea acesteia vor suferi consecințele.

Arad, la 1 Noembrie 1934.

Gheorghe Ciobanu

Șef contabilul Camerei de Agricultură Circumscripția Arad.

Despre grâul ameliorat „Bankut 1201“

Publicăm adresa marelui proprietar Dl Jean Baron Kapri din Botoșani, care a procurat anul trecut grâu de sămânță „Bankut 1201“ dela Camera noastră:

Onor.

Camera de Agricultură,

Arad

Vă mulțumesc pentru buletinele agricole trimise, m-au interesat în ce privește grâul Bankut 1201 și Odvoș 241.

Acum relativ la adresa D-Voastră No. 2374/934 relativ la grâul Bankut 1201 ce am cumpărat anul trecut dela D-Voastră 3000. Kgr.

Am sămănat toamna 1933 pe trei moșii diferite ale mele.

Pe moșia Serafinești, jud. Botoșani, în șes, lângă râul Siret, pământ foarte bun dar nici odată n-a produs calitate de grâu bun, totdeauna era strâns din cauza apei și a păclelor (negură) așa că totdeauna acea moșie a produs un grâu sub 75—76 Kgr. mai multă codină (curături) de cât grâu. Am terminat la 7 Octomvrie 1933 cinci Hect. (1000 Kgr. grâu cu Bankut 1201, restul de 46 Hectare sub aceleași condițiuni cu grâul nostru vechi, sămănat la 7 Septemvrie.

Cu toate că Bankutul a fost sămănat cu o lună mai târziu, s'a secerat cu 6 zile înainte. Recolta grâului vechiu a fost 950 Kgr. la Hectar cu 75 Kgr. la Hectolitru, galben, grâul Bankut 1201 a eșit 1500 Kgr. la Hectar roșu, extraordinar de frumos, 81.5 Kgr. la Hectolitru. Din cantitatea de 7500 Kgr. ce a ieșit n-a fost nici 50 Kgr. codină (curături) restul frumos, prima, apt pt. sămânță, parcă a fost triorat. Nici nu se poate compara cu grâul băștinaș. S'au strâns jărani la mașină, pe trier să vadă că același pământ, sub aceleași condițiuni a produs asemenea grâu.

Pe moșia Bănești jud. Botoșani, podiș, pământ foarte bun am sămănat 5 Hectare (1000 Kgr.) cu Bankut 1201 și alătura 65 Hectare grâu băștinaș.

Bankutul 1201 a ieșit din 5 Hectare 10150 Kgr., deci 2030 Kgr. la Hectar cu 80.5 Kgr. roșu, admirabil, iar 65 Hectare au produs câte 1380. Kgr. pro Ha. cu 70 Kgr. la Hectolitru. L-am sămănat în același timp, dar Bankutul 1201 era strâns în cireadă (stog) când cel de alătura se secera, cu 7 zile mai târziu.

Pe moșia Liliștea județul Baia. Pe deal, pământ bunșor, mai slab ca la celelalte moșii, din 5 Hectare (1000 Kgr.) sămănat, a ieșit 6800 Kgr., deci 1360 Kgr. la Hectar, roșu, foarte frumos á 80.5 Kgr. la

Hectolitru. Alături de 55 Hectare sub aceleași condițiuni 1500 Kgr. la Hectar cel băstinaș, a 77.8 Kgr. la Hectolitru. Cauza în minus la Bankut 1201 e că, parcela de 5 Hectare a fost sub pădure, unde iarna a viscolit, troienit și înădușit grâul și a ieșit cu multe lipsuri, așa că nu se poate ține seama de aceste 5 Hectare sămănite în condițiuni neconforme cu grâul băstinaș.

Am sămănat în această toamnă 1934, 103 Hectare cu Bankut 1201, 4.1/2 Hectare cu grâu Bankut 118, din 1000 Kgr. sămânță adusă de la Contele Robert Zelinsky, gara Utviniș, jud. Arad, 2.1/2 Hectare cu grâu Bankut 1205, adusă original de la Bankut 500 Kgr. sămânță, recomandată de Dl. Laszlo von Baross și 2.1/2 Hectare cu grâu Bankut 1005 adusă original de la Bankut (500 Kgr. sămânță.)

Nu știu ce sămânță să fie Bankut 118 de la Contele Zelinsky, recomandată că e cu spicul tuns și dă recolte foarte bune, atât cantitativ cât și calitativ. Vom vedea. Total avem 112 Hectare cu patru feluri Bankut și 88 Hectare grâu băstinaș, din care 170 Hectare în ogor negru de 3—4 ori arat și de 2 ori cultivat cu culticatoarele, pământ foarte bun și pus și Superfosfat, iar 30 Hectare după măzărliche de fân arat de 2—3 ori. Vom vedea rezultatul la anul. I-mi pare foarte rău că nu Vă pot trimite cele trei mostre de la 3 moșii din recolta anului 1934, deoarece am primit adresa D-Voastră cu întârziere, dar era un grâu extraordinar de frumos, roșu și sticlos.

Primiți încă odată mulțumirile mele pentru acest grâu livrat anul trecut. Multă lume l-a văzut și admirat. L-aș fi putut vinde tot grâul Bankut de sămânță. În urma recomandății mele au cumpărat vre-o câțiva domni grâu Bankut 1201 și 118 de la D. Conte Zelinsky.

Botoșani la 15 Octomvre 1934.

Cu toată stima
Jean Baron Kapri

Iată o părere a unui mare proprietar distins prin activitatea sa ca agricultor, despre grâul Bankut 1201 introdus și răspândit de noi în județ și diferite părți ale țării.

Ne pare rău că Dl. Baron Kapri a introdus Bankutul 118, grâu fără țepe (șut) în moșia sa fără a ne cere părerea. Noi nu răspândim acest grâu, întrucât deja de 3 ani l-am scos din acțiunea noastră.

Dar să vedem ce părere au morarii despre grâul „Bankut 1201”. Moara Frații Neumann din Arad, o întreprindere cu capacitate de 36 vagoane zilnic, ne comunică cu adresa din 23 Februarie 1934 următoarele:

Arad, 23 Februarie 1934.

Onor.

Camera de agricultură a județului Arad,

Arad.

La stim. adresă Dv. No. 645/593 din 16 crt. avem onoarea a Vă comunica următoarele:

Soiurile de grâu „Bankut” produse în regiunea noastră — numerile respective nu le putem controla — le apreciem ca foarte corespunzătoare atât din punct de vedere al calității făinei, cât și în ce privește măcinșul însuși. După părerea noastră aceste grâne sunt cu mult mai bune ca toate celelalte varietăți produse la noi și cultivarea lor — față de celelalte varietăți — pe o scară cât mai întinsă este de dorit atât din punctul de vedere al morarului, cât și al comerțului.

Calitatea excelentă a grâului „Bankut” este caracterizată prin următoarele însușiri: mare conținut de gluten de calitate superioară, consistența tare, mare greutate specifică, boabe pline datorate faptului, că coace de vreme și deci nu este expus de a se strămta.

Totodată trebuie însă să observăm, că grânele „Bankut” deși au însușirile arătate, sunt departe de a atinge calitatea superioară a grâului așa zis „Tisza” care s'a cultivat cu mare succes înaintea războiului în regiunea noastră. Insușirile grâului „Tisza”: boabe mici, tare, mult gluten de calitate excelentă au asigurat odinioară un export însemnat de făină cât și de grâu.

Acum însuși la Mezöhegyes și chiar în domeniul Bankut, unde s'a cultivat pe atunci cele mai bune soiuri din grâu „Tisza” s'a trecut la cultivarea grâului „Manitoba”, din care au eșit varietățile „Bankut”.

Aceasta schimbare a fost necesară din cauza, că după părerea generală, varietățile „Tisza” au degenerat. Aceasta este singura chestiune deschisă și în privința cultivării grânelor „Bankut” și anume se naște întrebarea, cât timp se va putea cultiva „Manitoba” naturalizat la noi fără degenerare și când va fi necesară înlocuirea varietăților actuale cu noua semintă „Manitoba”.

Varietățile „Bankut” le cumpărăm și noi cu plăcere acordând adeseori prețuri mai mari decât pentru celelalte soiuri, mai ales fiindcă conținutul de corpuri străine al grânelor produse de producători mijlocii și mici din semința recentă distribuită de Camera a fost mai mic ca acela a grânelor recoltate din semințe vechi.

Profităm de aceasta ocazie pentru a Vă atrage atențiunea asupra unei împrejurări foarte importante. Este știut, că o parte din gospodării mici și mijlocii create prin reforma agrară, din cauza lipsei de instalațiuni tehnice costisitoare nu este în măsură de a sămăna semințe într-o stare așa de curată și ire-

proșabilă cum a putut face asta vechile domenii mari. Ca o consecință firească a acestei stări de lucru, calitatea grânelor produse în regiunea noastră în ultimele 10—15 ani s'a înrăutățit treptat, întrucât procentul corpurilor străine negre și al conținutului de secară a crescut mereu. Acest fapt înseamnă un foarte mare defavor atât din punctul de vedere al valorificării grâului în țară cât și mai ales al exportului. Străinătatea — dacă mai cumpără grânele noastre — nu cumpără marfa cu corpuri străine decât la prețuri reduse făcând apoi și rețineri din prețuri stabilite.

Ne sunt bine cunoscute sforțările pe care le face Onor. Camera de Agricultură pentru ameliorarea situației și măsurile luate în acest scop. La rândul nostru am voit numai să accentuăm încă odată importanța problemei, care merita toată atențiunea forurilor competente.

Frații Neuman moară cu aburi și fabrică de spirt

(ss) Indescifrabil.

(ss) Indescifrabil.

*

Ce privește curețirea sămânței, s'au înființat din partea Camerei 44 Stațiuni comunale de curețirea sămânței de grâu cu câte un trior, care a fost pus la dispozițiunea agricultorilor în mod gratuit. În urmă, prin faptul că trioarele aceste au fost vândute cu 50% reducere din preț comunelor, aceste stațiuni de curețire au fost încredințate primăriilor. Afară de aceste Camera a mai distribuit între micii agricultori cu preț redus și foarte avantajos 21 trioare. A fost subvenționată cumpărarea de selectoare cu putere motrică și cu capacitatea de 1 vagon la zi. Afară de aceste mai funcționează în regiunile grânare ale județului 2 selectoare, proprietatea Camerei din care unul

mobil și altul stabil, pentru a da posibilitatea agricultorilor de a-și curăți bine sămânța de grâu înainte de însămânțare.

În ceea ce privește decăderea calitativă a grâului din județ, aceasta se datorește în mare parte războiului. Este bineștiut de toți că în timpul războiului s'au împărțit cantități considerabile de grâne în județ în mare parte soiul „Secaci” pentru a ridica cantitativ producțiunea. În timpul războiului, când era mare nevoie de grâu, nu se întreba de gluten, de curățenia și de sănătate. Lozinca iera: mult, cât de mult.

Astfel a dispărut grâul Tisa, slab la paiu și inferior în producțiune și în locul lui au venit grânele de producțiune mare, indiferent de conținutul lor de corpuri străine. Nimenea nu-a excepționat grâul săcăr și plin de neghină etc.

A venit pacea, s-a început reforma agrară, a urmat apoi decăderea prețurilor, etc., toate evenimente, cari de loc nu au contribuit la ameliorarea situației create de războiu în privința grânelor.

În anul 1927 am început munca pentru îmbunătățirea grânelor din județul Arad. Directiva fixată de mine a fost de la început spre un grâu calitativ. Astfel am dat o deosebită atențiune grânelor „Bankut și în măsura ce s-a creat de această moșie un soi nou” cu însușiri superioare, l'am pus sub încercare, urmând apoi înmulțirea și răspândirea lui în județ, întrucât calitățile-i ierau superioare celor cultivate până la apariția lui.

Azi ne nizuim ca prin grânele superioare „Bankut 1201 și Odvoș 241” cât și prin curățitoarele răspândite prin județ să refacem cu încetul renumele grânelor noastre.

Ing. Agr. Insp. *Nicolae Popescu.*

Arătura de toamnă.

Ing. agr. insp. Nicolae Popescu

Dintre lucrările pământului de cea mai mare însemnătate este arătura. Prin arătură sfărâmăm, aerisim și amestecăm mai bine pătura de pământ dela suprafață adică solul, putem întoarce gunoiul și miriștea sub brazdă. Prin arătură stărpim mai bine buruienile atât pe acele, cari se sporesc prin sămânță cât și pe acele cari se sporesc prin rădăcinile lor. În sfârșit tot prin arătură sprijinim mai bine pătrunderea în pământ a aerului, căldurei solare, înghețului din iarnă cât și a apei în urma ploilor, sub acțiunea cărora se descompun materiile hrănitoare crude, transformându-se în aliment propriu, pentru plante.

Unde însă pământul se sgârșie numai cu plugul acolo nici să nu așteptăm rod îmbelșugat. Bine este a conduce plugul mai adânc, că prin aceasta nu numai că aducem pământul într-o stare capabilă de a

primi și reține apa, dar printr-o arătură adâncă mărim totodată grosimea păturei productive de pământ, numită sol.

Să nu pierdem însă din vedere, că în privința adâncimii arăturilor nu avem o regulă generală, pentru că să facem arătura la suprafață, mijlocie sau adâncă o hotărăște timpul în care arăm, scopul ce-l urmărim și mai ales o hotărăște aceea, dacă pătura de pământ de desubl, numită subsol, e aptă pentru a fi scoasă la suprafață și amestecată cu solul.

Ar fi o greșală de exemplu a ara adânc pe acele pământuri, unde subsolul e pietros, sau din vre-o altă cauză nu-i apt pentru cultura plantelor. Agricultorul așadar înainte de a trece la o arătură adâncă, trebuie să examineze subsolul și numai atunci e permis a adâncii breazda, dacă s-a convins, că și subsolul

e apt pentru cultura plantelor și nu va face nici o pagubă prin aceea că-l va aduce la suprafață. Dar nici în cazul acesta nu-i permis, ca dela o arătură superficială să trecem deodată la arătura adâncă, ci trecerea aceasta să se facă treptat, astfel că la fiecare arătură făcută cu scopul de a mări grosimea solului adâncim breazda numai cu 2—3 degete, ca să nu scoatem deodată o cantitate prea mare de pământ crud (mort) la suprafață. Într'adevăr o cantitate prea mare de pământ (mort) din subsol scos deodată la suprafață, pe care aerul căldura, și gerul nu îl poate descompune, va aduce o recoltă mai mică decât a adus înainte de a trece la arătura adâncă..

O regulă principală în agricultură este și aceea de a executa arăturile de adâncire (ogor) toamna sub însămânțările de primăvară. Cea mai sigură apăra-

re contra secetei este arătura adâncă de toamnă. Pământul arat de toamnă primește toată umezeala din decursul iernei și o reține pe seama culturilor din anul viitor. Plantele în pământul arat de cu toamna, pe lângă umezeala mai multă, găsesc și o cantitate mai mare de nutremânt. Acțiunea de descompunere a gerului și a celorlalți factori climaterici e mult mai mare în pământul arat, în urma cărora aici se formează mai mult nutremânt descompus, gata pentru hrănirea plantelor. Prin arătura adâncă de toamnă nimicim multe plante și animale vătămătoare și distrugem buruienile. Pământul arat de cu toamnă în primăvară se uscă mai repede și prin urmare se poate însămânța mai de timpuriu, dar nu în noroi, ceea ce este un favor deoarece aceste însămânțări reușesc cu mult mai bine decât cele târzii.

Sfaturi.

Culese de ing. Agr. Insp. *Nicolae Popescu.*

1. Pentru cumpărătorul și vânzătorul de animale.

1. Ce poți cumpăra dela vecin sau cunoscut, nu căuta la târguri îndepărtate la oameni necunoscuți, căci prin aceasta îți vei cruța banii și timpul.

2. Cumpără numai animale bune, dar ține în minte că animalele bune sunt totdeauna mai scumpe decât cele rele.

3. Abține-te dela cumpărări prin schimb, căci la astfel de târguri unul se păcălește necondiționat. Cumpără numai pe bani gata, căci animalele cumpărate pe datorie sunt întotdeauna scumpe.

4. La facerea târgului îngrijește-te de martori căci între oameni cinstiți sunt alții și necinstiți.

5. Stabilește exact condițiunile de cumpărare și examinează cu băgare de seamă animalul, pentru a înconjura procesul, care costă bani și timp.

6. Nu te încrede în vorbele vânzătorului ci în propriii tăi ochi.

7. Examinează cu precauțiune datele din biletele de vite, pentru ca să fie corespunzătoare animalului cumpărat.

8. Urmărește cu băgare de seamă toate mișcările vânzătorului, pentru a nu fi dus pe căi greșite.

9. Ferește-te încât se poate de geambași și tot felul de intermediari, căci aceștia sunt de regulă oamenii vânzătorului și ei cumpără pe buzunarul tău și nu pe al lor.

10. Caută de a-te convinge despre însușirile animalului și de valoarea lui reală. Animalul cumpărat și ținut deschiș, până ce te vei convinge, că nu este infectat de o boală oareșicare, care s-ar putea lăși între animalele tale.

2. Ce privește vânzătorul îl sfătuesc:

1. Nu te folosi de mijloace necinstite pentru a prezenta animalele tale mai bune decât sunt de fapt, căci și cumpărătorul are ochi și minte.

2. În schimb, nu-ți fie rușine de a trage atențiunea cumpărătorului asupra însușirilor bune și de valoare animalelor tale, dă-i mai departe cumpărătorului cea mai largă posibilitate de a se convinge de însușirile animalelor oferite.

3. Stabilește un preț în proporție cu valoarea animalului, și nu te târgui ore întregi.

4. În târg alegeți bine vecinii, căci vecinii răi sunt periculoși și pentru tine și pentru animalele tale.

5. Mergând spre târg nu sta de vorbă cu intermediarii, cari opresc vânzătorul pe drumuri, căci aceștia nu te pândesc pe tine la o depărtare de o jumătate oară dela târg, pentru a-ți cumpăra animalele tale cu un preț mai urcat decât cel din târg.

6. Încât se prezintă cumpărătorii dela vre-o instituțiune publică, fă cu dânsii târgul căci vânzarea se face mai repede și mai sigur.

7. Nu îți costează bani — fiind gratuit — de a-ți publica animalele de vânzare, mai ales cele de prăsilă în Buletinul Agricol al Camerei de Agricultură.

8. Nu lua asupra ta nici o garanție pentru animalele tale, în afară de cele prescrise de lege.

9. Nu te pune la aldămaș cu ori și cine căci poți ajunge fără bani acasă.

10. Fără bilet de vită în regulă nu porni la târg.

3. Despre plug și arătură,

1. Plugul cel mai bun poate fi rău în mâna agriculturului neglijent.

2. Plugul să fie adăpostit și totdeauna pregătit pentru arătură, adică curățit, apoi uns și ținut sub un acoperiș. Cormanul să fie ca oglinda și nu ruginos, căci altcum brazda tăiată nu va aluneca ușor de el.

3. Ferul de plug și ferul lung (cioroslanul) să fie totdeauna ascuțit.

4. Înainte de a începe arătura, plugul să fie bine regulat, ca să umble singur și sigur în brazdă fără să fie condus de mâna arătorului. Rotițele trebuie însă, ca să nu scârțâe. Un plug ruginit, cu fer tocit și rău aranjat chinuie atât omul cât și animalul de tracțiune și, totuși nu face un lucru bun.

5. Nici o parte a plugului să nu se clatine. Această, cât și întocmirea plugului trebuiesc des controlate.

6. Să nu arăm pământ prea umed, mai ales dacă acesta este argilos. Să ne ferim de a face o astfel de greșală mai ales primăvara. Deasemenea nici pământul de tot uscat să nu-l arăm, căci vom scoate numai bruși cu plugul.

7. Lanurile late le vom ara cu fiecare ocaziune deacurmezișul pe arătura anterioară pentru a obține un amestec cât mai bun al pământului.

Odată vom ara dealungul, urmând o arătură de a latul. În lanuri înguste vom ara odată bresdele laolaltă (începând arătura în mijlocul lanului) urmând cu proxima ocaziune arătura cu bresdele înafară (începând arătura la marginea lanului). La arătura de însemănțare să fie pământul totdeauna arat laolaltă.

8. Dacă umblă pe un lan mai multe pluguri acestea să fie la fel întocmite atât ce privește adâncimea cât și lățimea brazdei.

9. Dacă nu putem eși cu plugul până la marginea pământului din cauza unui șanț, drum etc., vom lăsa o învărtitură a cărei ultimă brazdă dela margine să fie întotdeauna arată spre lan.

10. După terminarea arăturii, plugul să fie curățit și uns și apoi așezat la adăpostul său.

4. Despre mașinele agricole.

(Cnm n'ar trebui să fie)

1. Lasă liniștit în liber plugurile, grăpile, mașinele de semănat cât și mașina de treerat după terminarea lucrărilor, căci având primăvara sau vara nevoie de ele, le ai la îndemână. Dacă vor rugini sau se vor fura îți cumperi altele noi. Prin aceasta faci fabricanților o bucurie, iar D-ta scapi de bani.

2. Lasă neapărat ușile șopruului deschise ca galițele să aibă loc potrivit pentru a-se așeza pe vârful mașinelor și a-și isprăvi liniștit mistuirea, stropindu-ți mașinele de sus până jos.

3. Nu cheltui bani și timp pentru curățirea mașinilor; căci primăvara iarăși se murdăresc ele din nou. Că rugina ar mânca ferul sub murdărie și că lemnul ar putrezi sub umezeală sunt povești pentru copii.

4. Să nu ungi cumva osiile și părțile mișcătoare ale mașinelor. Dar dacă totuși ai face aceasta greșală folosește cel mai prost ulei sau smoală. Scârțâitul roților este de mare folos, căci gazda aude de departe că oamenii săi stau sau mișcă cu mașinele.

5. Încât îți cumperi o mașină nouă, lasă dracului îndrumările date în scris de fabrică pentru folosința mașinei. Că doară D-ta, care prinzi de coarnele plugului și lucră cu mașina cumpărată, știi mai bine ca fabricantul, ce ai de făcut cu ea. Astfel nici nu este nevoie de a păstra aceste îndrumări și de altcum încât s'ar strica printr-o neglijență a D-tale mașina, nu-i mare păcat, căci doar și meseriașii vor să trăiască.

Dumneata cetitorule vei spune, „Las'o Domnule Director, ne iai iarăși peste picioare”. Puneți mâna pe inimă tovarăș de meserie, care cetești aceste rânduri și cugetă-te dacă nu se potrivesc unele sau altele din cele scrise pe o oareșcare neglijență a D-tale. Ori dacă D-ta te anumeri între acei puțini oameni de rânduială din comuna D-tale, spune-mi, nu se potrivesc foarte multe din băjocurile scrise pentru mulți din consătenii D-tale?

Prețul sămânței de trifoi.

de Dimitrie Crișan.

La începutul sezonului recolta sămânței de trifoi părea să aducă venit frumos în buzunarul celui ce a cultivat-o, întrucât în urma cererilor mari și prețurile au fost urcate într-atât că se plătea de unii comercianți de pe piață și 40. Lei per Kgr. de trifoi de prima calitate. Abea după o lună însă — acestea prețuri au scăzut în așa fel că pentru marfă de prima calitate abia se mai plătea 25 Lei, per kgr. dar și aceștia după mare târguială, cumpărătorul examinând sămânța oferită din toate laturile și din toate punctele de vedere, pentru a-i afla vre-o vină, ca în urmă apoi să-i reducă valoarea și prin urmare prețul.

Cultivatorii ne vin cu droaia la birou și ne cer

explicații, anume ce ar putea să fie motivul și ce sfaturi putem să le dăm pentru ca să nu fie păgubiți din cauza acestei oscilații defavorabile — cam obișnuite de altcum pe piața comercială a trifoiului.

În urma informațiilor primite, ca să explicăm pe larg agricultorilor noștri motivele cari au determinat reducerea prețurilor în mod atât de vertiginos față de cele dela începutul campaniei, în primul rând ar fi de dorit să atragem atențiunea fiecărui cultivator să poarte o deosebită grijă asupra calității sămânței de trifoi, care necondiționat trebuie să fie bine curățit, fără corpuri străine și liber de cusculă, căci numai astfel comercianții vor plăti un preț într-adevăr bun.

Casele mari din străinătate, cari se ocupă cu cumpărarea sămânțelor de trifoi, la început au dat încredințări pentru cantități mari de trifoi, limitând însă termenul de cumpărare, astfel că comercianții licitând unul asupra altuia au urcat prețul, cumpărând sămânța din adins cu extraurgență pentru a-o exporta încă sub ciclul de contingentaare aprobat reciproc între statul nostru și cel german până cu media lunii Octomvrie.

Au fost exportate deci în felul acesta cantități mari de trifoi dela noi.

Din vară însă neputându-i-se rezerva cotă mare pentru importul acestei producțiuni agricole dela noi către Germania, natural prețurile au trebuit să scadă. Știrile ce ne-au sosit însă ne îndreptățesc să sperăm că încurând se vor repara prețurile, întrucât între ultimele acte de schimbul mărfurilor contingentate între

noi și Germania — afirmative, o cotă oarecare a fost rezervată și pentru sămânța de trifoi.

Deja se și observă această nouă convenție, de vreme ce prețul de pe piață s-a urcat iarăși cu 2—3 lei per Kgr.

Nu voim să prorocim lucruri pentru cari nu putem garanta. Se poate ușor să se urce dar tot la fel și să scadă. Aceasta depinde de mulți factori. Comerțul cu trifoiu este concentrat în Anglia și Germania. În aceste două state se concentrează toate produsele din toată lumea, ca după aceea să se plaseze resfirat din nou între statele cari au nevoie de sămânță. Deci de aici până la centrele de adunare mulți factori se înșiră pentru a-și exprima părerea la formarea prețului de comerț.

Valorizarea reproducătorilor reformați

de Ing. Agr. Insp. Nicolae Popescu

Comisiunile de plasă pentru examinarea reproducătorilor sunt în plină activitate. Zi de zi se aduc hotărâri, stabilindu-se animalele de reproducție comunale sau posesorale, care în urma diferitelor defecte, impotență (inapt) sau trecerea timpului legal pentru folosința lor în una și aceeași comună, trebuiesc reformate, adică scoase din folosință.

Trăim zile grele și astfel ne impun împrejurările ca să ne cugelăm, cum am putea noi valoriza mai bine aceste animale, pentruca să chelluim cât de puțin din casada comună la cumpărarea animalelor noi de prăsilă.

În trecut în foarte multe cazuri și locuri se făcea în modul următor valorizarea animalelor reformate:

Armăsarul reformat a ajuns cu un preț ieftin — înconjurându-se căile legale, în posesiunea unui prietin al celor dela putere pentru a fi folosit încă 1—2 ani pentru montă clandestină.

Taurii și vierii au fost vânduți în cele mai multe cazuri numai piele și os, căci ce să-i mai hrănim cu fân și abrac, când știm că nu mai avem lipsă de ei. Sau s'a pus hrana — ca multe de toate la noi în țară — numai pe hârtie și pe hârtie a și rămas, căci banii, s'au făcut în loc de hrană, în vin, bere, rachiu sau cârpe de mătășă.

Am mai scris și vorbit și în trecut despre lucrurile acestea și luând în considerare că sfaturile bune sunt de regulă urmărite de pușini, sunt nevoit a ruga și sfătui din nou pe conducătorii satelor să procedeze în modul următor, când vor trebui să fie valorificate animalele de reproducție scoase din folosință.

1. Animalele de reproducție sunt reformate pentru comuna respectivă, dar apte pentru altă comună sau posesorat (armăsari și tauri). În astfel

de cazuri sfătuiesc să se ia contactul cu satele din apropiere, cari au la fel reproducători reformați — urmând a se face schimbul, păr pe păr sau cu oarecare diferență în preț. Aceste animale pe lângă o hrană corespunzătoare (ovăz, orz, fân și nu porumb, paie sau tulei) vor fi folosibile în cele mai multe cazuri încă 2 ani. Punând cazul că nu s'ar putea face schimbul, se recomandă să se vîndă pe bani, comunelor cărora le trebuiesc animale de prăsilă căci tot mai bine este decât să se dea măcelarilor.

Sfătuiesc comunele ca să publice în *buletinul Camerei* — dacă au de schimbat tauri sau armăsari, scoși din folosință pentru comunele lor, dar încă apti pentru reproducție în alte sate.

Buletinul Camerei publică în mod gratuit orice anunț venit din partea fie a comunelor sau posesoralelor — sau chiar particularilor. — În publicație bineînțeles trebuie a fi scrise, la armăsar: toate semnalmentele, culoarea, vârsta, rasa, talia, iar la tauri și greutatea. Astfel vor fi ușor cunoscute toate animalele de reproducție din jud. Arad, Bihor și Hunedoara, oferite pentru schimb în urma reformării de către Comisiile de expertiză de plasă.

2. Animale cari nu sunt apte pot fi valorificate: armăsarul pt. tracțiune, iar taurul și verul pentru carne.

Aici se fac foarte multe greșeli, fie din nepricepere fie din neglijență, anume, animalele nu sunt nici în aceste cazuri pregătite pentru valorificare.

Știut este că carnea calului viu este cea mai scumpă, astfel trebuie ca armăsarul de vânzare să fie bine întreținut, hrănit și îngrijit, — pentru a fi în carne bună, prin aceasta mai vii și mai trumos la păr. — Vânzarea să se facă prin licitație publică, publicată nu numai prin afișare ci și prin baterea tobei și în satele vecine.

Pentru taurii reformați cea mai bună valorificare este aceea de a-i aduce în carne bună și a-i tăia la vre-o serbătoare, pentru a fi vândută carnea între locuitorii din comună pe un preț corespunzător, care în orice caz e mai avantajos ca și când s'ar vinde măcelarului.

Ceeace privește verul, este mai bine a-l vinde în carne bună prin licitație publică.

Prin urmărirea sfaturilor ce li s'au dat, foarte mulți — reprezentanți pricepuți și cinstiți din comunele județului Arad, s'au prezentat la Cameră, care au

declarat că azi satele nu cheltuiesc nici un Leu la cumpărarea animalelor de reproducție, căci reproducătorii ce-i are comuna sunt asigurați și, în caz de moarte își află totdeauna un alt exemplar cu banii primiți dela soc. de asigurare. Dacă animalele reformate vor fi bine hrănite și îngrijite se valorifică prin schimb, vânzare sau tăiere în regie proprie cu așa preț că adăogându-se către acești banii primiți dela Cameră în formă de ajutor, va putea intra în grajdul primăriei animalul nou de prăsilă, fără a fi scos bani din casada sărăcită a Comunei sau Composesoratului!

Activitatea Secției Agricole a județului Hunedoara pe luna Septembrie 1934.

Activitatea activă a Secției a constatat în rezolvarea și expedierea lucrărilor curente și în înscrisura în registre și scripte a tuturor actelor în legătură cu încasările și plățile făcute prin Banca Națională Deva și Camera Regională Arad, lucrări executate de către Dl. casier și Dșoara dactilografă arhivară a Secției. Comitetul de direcție a ținut 3 ședințe și consiliul (comisia interimară) 1 ședință în care s'au rezolvat toate actele privind Secția ca: delegațiuni de serviciu, aprobări de cheltuieli, acordări de ajutoare subvenții la cumpărări de reproducătorii dispozițiuni referitoare la adăstia fermei, pepinierei și pometului Secției, dispozițiuni de întocmirea referatelor necesare din partea secretarului Secției și a executării prin Serviciul Agricol a unor măsuri în legătură cu agricultura județului etc.

Activitatea tehnică a Secției, care nu dispune la centrul județului decât de doi ingineri agronomi (directorul Serviciului Agricol secretarul Secției și subdirectorul Serviciului Agricol,) iar ca organe de executare în județ de 5 șefi de regiuni agricole dintre care numai unul inginer agronom, a constatat în primul rând din organizarea unei cât mai bine reușite manifestațiuni a „Săptămânei Fructelor” și a Expoziției Târg de Fructe ce a avut loc la Deva în zilele dintre 16—23 Sept. c., care însă a absorbit aproape tot timpul și forța de muncă a tuturor specialiștilor din județ dela începutul lunii și până după închiderea expoziției, care după aprecierile vizitatorilor din județ și străini a fost cât se poate de bine reușită. Intrucât asupra manifestațiunei Săptămânei Fructelor și a Expoziției Târg de Fructe s'a întocmit de Serviciul Agricol și s'a înaintat Ministerului Agr. o dare de seamă detaliată, alăturăm la acest raport o copie după acea dare de seamă spre a se putea cerceta modul organizării lor și a rezultatelor obținute.

Tot în activitatea tehnică a Secției mai intră deplasările făcute de Dl. Secretar însoțit de Dl. vicepreședinte al Secției la ferma Gelmar și lotul pomicol

de la Chitid și dispozițiunile date prin procesele verbale respective referitoare la lucrările agricole ce urmează a fi executate în cursul toamnei până înainte de începerea înghețului.

Deasemenea secretarul Secției (în atară de însărcinările de ordin activ ce are) a mai întocmit și înaintat Secției mai multe referate și lucrări cu care a fost însărcinat de comitetul Secției în legătură cu construirea cuptoarelor de uscat fructe, campania pentru standardizarea și valorificarea fructelor și alte inițiative ale Ministerului Agr luând toate măsurile ca ele să-și atingă cât mai bine scopul.

Intrebări și răspunsuri

Dlui Oprea Gioroianu, inv. direct. Laz-Dezna.

Am primit corespondența D-V. din 23 Octomvrie, la care Vă comunicăm că Buletinul Camerei se expediază gratuit Dlor Directori ai Școlilor primare de Stat. Vă rugăm a lua aceasta la cunoștință și dacă nu Vă sosește regulat, comunicați-ne ca să facem intervenție la oficiul poștal, care ar fi bine să-l faceți și D-V. la oficiul poștal unde aparțineți.

Dlui Ioan Verner, Tebea, Hunedoara.

1. Batoză mică pt. câmpuri de încercare puteți comanda dela fabrica Rieger, Sibiu.

2. Pentru altoile de pomi rugăm a vă adresa Secției agricole Arad.

3. Regretăm nu avem lucrurile indicate de DV, spre vânzare. Rugăm a vă adresa Ministerului sau unei librării din București.

4. Lucrare bună pentru avicultură a dlui Dr. C. Băicoianu iar pentru pomicultură a dlui I. Corbuțiu Ing. agr. Oradea, și pentru apicultură: a Dl. I. Benghescu.

Camera de Agricultură Secția Agricolă a Județului Arad.

No. 3571—1934.

PUBLICAȚIUNE

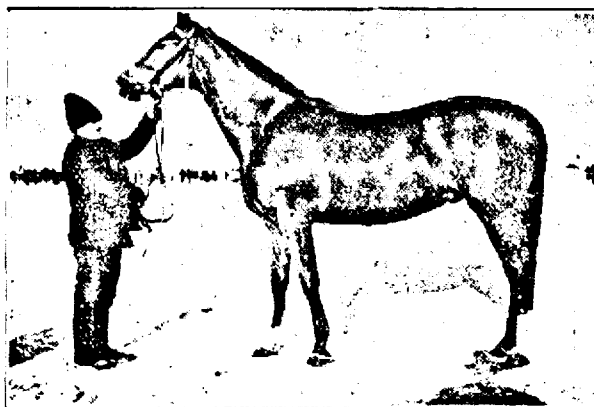
Camera de Agricultură Secția Agricolă a Județului Arad

va aranja pentru ziua de: 11 Noembrie 1934 Duminică

un târg penrtu cai de călărit

pe locul târgului de animale al orașului Arad.

La târg vor fi admiși numai cai dela 3 ani în sus, iepe, armăsari sau castrați, cari au fost crescuți în județul Arad.

Crescătorii sunt rugați a aduce cu sine pe lângă biletul de vită și certificatul de montă a mamei sau acte cari dovedesc originea.

Intrucât târgul este arangeat pt. aprovizionarea D-lor Ofițeri cu cai de călărit, crescătorii să prezinte numai cai ușori de prima calitate.

Arad, la 30 Octomvrie 1934.

DIRECȚIUNEA.

Agricultori!

Curățiți pentru iarnă plugurile și mașinele voastre. Murdăria groasă o depărtați cu un cuțit de lemn. Spălați apoi bine cu apă caldă și perie toate părțile. După ce s'au uscat bine le ungeți pentru a le feri de rugină. Incât mașinele se adăpostesc într'un loc uscat se pot apăra în contra ruginii, văruindu-le. Cu ocaziunea acestor lucruri la care se desfac părțile una de alta pentru a putea executa curățirea la perfecție, examinați atât roțile, șuruburile cât și părțile cari se rod sau sunt supuse mai tare stricăciunii pentru a vă îngriji în timpul iernei de repararea sau înlocuirea lor.

N. P.

Cea mai bună ocazie pentru D-nii Ofițeri de a se aproviziona cu cai de călărit!

Crescătorii folosiți-vă de acest târg pt. plasarea animalelor voastre de prima calitate!

PAGINA STUPARULUI

Topirea cerei

G. Saloș. conferențiar

Fiecare stupar adună ceara din fagurii clădiți rău, din acei cari conțin căsuțe de trântori, din descăpăciturile rezultate la stoarcerea mierei cu mașina centrifugală, sau din curățiturile depe marginea ramelor.

Această ceară este brută și conține foarte multă murdărie. Ea trebuie curățită. Această operație se poate face în mai multe chipuri:

Curățirea cu ajutorul apei. Cel mai simplu procedeu este următorul: Se pun fagurii zdrobiți și resturile de ceară, într'un săculeț făcut din pânză de iută sau cânepă și se îndeasă bine ca să încapă cât mai mulțe. Se așează un vas cu apă la foc. Pe fundul vasului se pun câteva bucățele de lemn. După aceea se îndeasă sacul înlăuntru punând deasupra lui o greutate (piatră) care să-l apese către fund. Când apa se încălzește, ceara topită ese prin pereții săculețului și se adună deasupra. Cu ajutorul unei linguri mari se scoate ceara și se loarnă în apă rece. După ce s'a răcit se strânge cu mâna în boturi și se pune deoparte. Cu un băț se apasă mereu sacul cu faguri către fundul vasului, forțând astfel ceara să iasă deasupra. După ce, aproape, toată ceara a fost adunată, se scoate săculețul afară și cu un sucitor de lemn se presează pentru ca să iasă și ultima rămășiță din el.

Ceeace a rămas în sac se numește «voștină». Voștina se întinde în straturi subțiri și după ce s'a uscat se pune într'o ladă sau sac urmând a fi vândută la voștinari.

Ceara adunată în boturi se pune din nou la fiert într'un vas cu apă. Când ea s'a topit se strecură prin câlți în modul următor: Se face din lemn o crăcană mică de forma unei furci. În jurul acestei crăcane învârtim câlți de cânepă. Apăsăm puțin cu mâna până facem în câlți o adâncitură de forma unui cuib. Prin el turnăm ceara caldă, în vasul (liparul) în care dorim.

Acoperim tiparul cu un postav gros și-l așezăm la căldură ca să se răcească cât mai încet. Cu cât ceara se răcește mai încet cu atât ese mai curată și mai frumoasă. După răcire scoatem ceara din tipar și o păstrăm punându turtele una peste alta.

Curățirea cerei cu ajutorul aparatelor de topit.

Din cauză că procedeul de mai sus nu este perfect și dă naștere la pierderi de ceară cari rămân în voștină, stuparii au născocit o sumedenie de aparate, care de care mai perfecte. Aceste aparate scoț întreaga cantitate de ceară din voștină. Cel mai simplu aparat de topit ceara este cel prezentat de figura 1. și fig. 11.

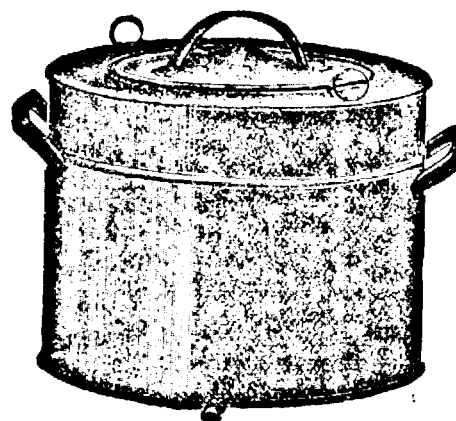

Fig. 1. (Topitoare de ceară)

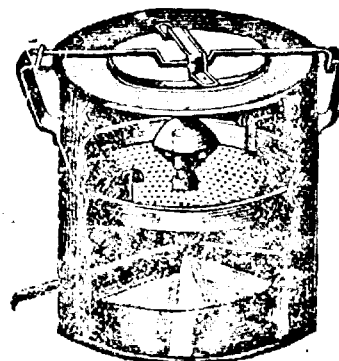

Fig. 2. (Topitoare de ceară)

Ele se compun dintr'un vas cu pereți dubli între cari se toarnă apă. În mijloc se pun fagurii cari sunt susținuți deasupra fundului de o tablă ciuruită (găurită). Apa dintre pereți se încălzește și topește ceara din interior care cade pe fund și ese afară prin feava de scurgere care se vede în figură.

Aparate mai perfecționate bazate pe acelaș principiu sunt arătate de figura No.: 3.

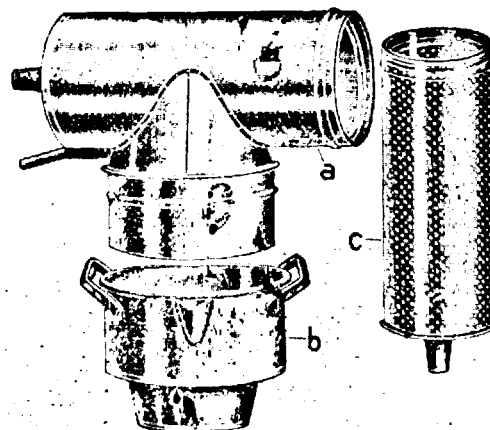

Fig. 3. (Topitoare de ceară)

Acest aparat funcționează astfel: În vasul dedesubt (b) se pune apă iar în tubul ciuruit care se vede alăturat (c) se îndeasă fagurii pentru topit, apoi se introduce cu totul în vasul (a). Când apa fierbe aburii trec prin cilindrul de ceară și o topesc. Ceara topită curge pe fundul vasului și iese afară prin țeava care se vede în partea stângă a aparatului.

Topirea cerei cu ajutorul teascurilor.

Stuparii se mai servesc și de aparate de stoarcere care funcționează pe principiul teascurilor. Topitorile cu teascuri pot fi de trei feluri: 1. Teascuri cari topesc ceara în aburi. (Fig. 4 și 5).

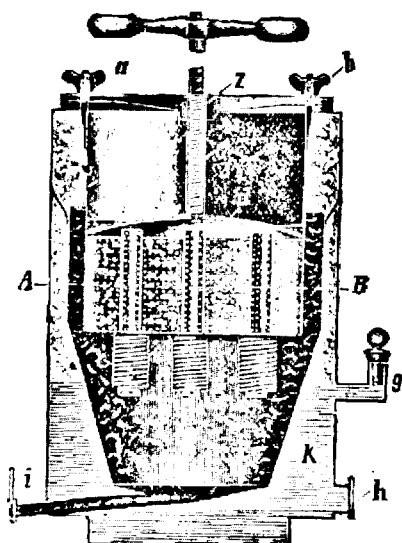

Fig. 4. (Topitoare de ceară)

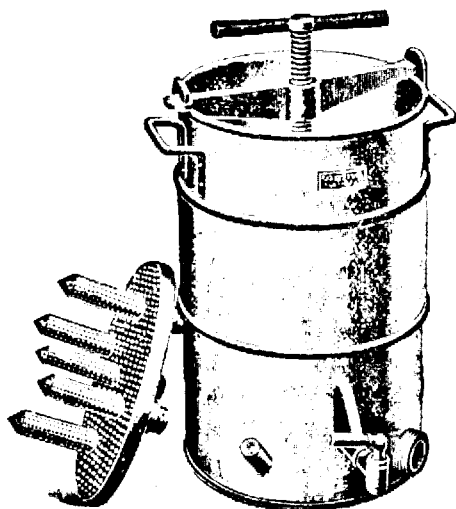

Fig. 5. (Topitoare de ceară)

În aceste aparate ceara introdusă este topită de aburii care se degajă prin fierberea apei din cazan. Ea curge printr'un robinet afară. Treptat cu eliminarea cerei stuparul învârteste de șurubul care se află deasupra și astfel ceara este presată tare și forțată să se scurgă până la ultima picătură.

Teascuri cari topesc ceara în apă.

Aceste teascuri se folosesc astfel: se pune ceara într'un sac așezat într'un vas cu apă ferbinte. Cu ajutorul șurubului care se vede deasupra se presează sacul către fundul vasului. Ceara topită se ridică deasupra și se adună cu o lingură la fel ca la procedeul descris la început.

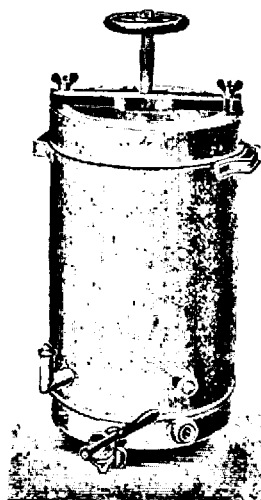

Fig. 6.

(Topitoare de ceară)

Teascuri cari topesc ceara în aer.

După ce ceara a fost topită în sac, după procedeul descris la începutul articolului, se scoate săculețul afară din apă și se introduce sub o presă (șaitau), unde se strânge tare până se scurge din voștina aproape toată ceara.

Preparate din ceară

G. Saloș

Unsoare pentru hamuri

Se pune într'un vas 100 gr. ceară galbenă. Se afundă acest vas cu ceară în unul cu apă caldă. Aceasta pentru că ceara pusă direct pe foc se va arde.

După ce s'a topit se adaugă 30 gr. lac negru și 30 gr. terebentină.

Pentru ca unsoarea să fie și mai bună i se pune și 100 gr. vaselină. Aceasta numai dacă voim.

Unsoare pentru bocanci

Se topește la olaltă 30 gr. pucioasă, 23 gr. ceară galbenă, 16 gr. rășină de brad. Se adaogă jumătate litru ulei de in și se amestecă totul până se răcește.

Vax pentru ghețe

Se topește 30 gr. ceară în 30 gr. ulei de ricin. După topire se trage după foc și i se adaogă 90 gr. esență de terebentină și 120 gr. săpun de haine dizolvat în apă. Se va pune din nou la foc și se va fierbe până ce prin evaporare se va obține o pastă tare.

Cremă pentru ghețe galbene

Se topește 300 gr. ceară într'un litru esență de terebentină. După topire se dă la o parte de pe foc și se lasă să se răcească. Se ia un litru de apă în care se dizolvă 120 gr. săpun alb. Se face în altă parte o soluție de galben de Tonkin în 75 gr. apă.

Galben punem cât dorim. Punând mai mult vom face cremă mai închisă la culoare.

Când ceara și esența de terebentină s'au răcit, se adaogă apă în care s'a dizolvat săpunul, apoi soluția de galben. Se amestecă bine și se pun din nou la foc unde scăzând va rămâne o pastă consistentă.

Ceară pentru astupat sticlele

Se va topi la un loc: 100 gr. rășină, 60 gr. ceară, 30 gr. pucioasă. În această compoziție i se va adăoga un colorant, roșu, galben, etc. după colorarea ce voim a da acesteia.

OBSERVAȚII

La toate preparatele de mai sus ceara se va topi într'un vas afundat în altul cu apă întocmai ca la unsoarea pentru hamuri.

Leacuri din miere**Contra tusei măgărești**

Se amestecă 100 gr. miere cu 10 gr. floare de pucioasă până se îngroașe.

Se va da din acest amestec bolnavului câte 1-2 lingurițe de cafea din 3 în 3 ore.

Contra tusei și iritațiilor din gât

Se fierbe bine un kgr. orz într'un litru de apă. Zeama se scurge după fierbere într'un vas. I se adaogă 1 linguriță de borax și 150 gr. miere. Batem lichidul până se disolvă boraxul.

Cu acest preparat vom face gargară cât mai des. Chiar dela prima gargară vom observa efectul liniștitor.

Contra rosăturilor de ham

1. Se spală rana cu un ceai făcut din: foi de pelin în care se pune 50 gr. săpun de haine pentru fiecare litru de apă.

2. După spălare se unge rana cu un amestec făcut din: 100 gr. miere și 100 gr. rachiu tare. (sau spirit denaturat).

Ungerea să se facă cu un tampon cu vată. Dacă rana este mai importantă se va aplica și un pansament. Să nu se ungă rana decât una dată pe zi.

Contra rănilor și crăpăturilor copitei

Se spală locul rănit cu creolină dizolvată în apă caldă. Se freacă într'un pahar 100 gr. miere cu 20 gr. floare de pucioasă. Cu aceasta se va unge locurile bolnave de două ori pe zi.

Pentru curățit mătasea, hainele de lână etc.

Se amestecă	{	Săpun de haine	150 gr.
		Rachiu tare	400 "
		Miere	150 "

Cu acest preparat se unge pata ce voim a scoate.

G. Saloș

Se freacă șofa în mâini apoi se spală în apă curată. Restul se păstrează în sticlă. Soluția nu atacă șofa și nici nu decolorează.

Oferte

DI. Ioan Tripon mare proprietar Agriș, are de vânzare o batoză cu locomobil, în stare foarte bună. Se vinde pe bani sau pe grâu. Informații precise se pot primi direct dela vânzător.

—0—

DI. L. Margold notar Sânmartin are de vânzare un trior marca Heidt cu capacitate de curățit de 25 mm. la zi. Triorul este în stare bună. Informații se pot primii dela vânzător direct.

—0—

La moșia Dr. G. Scharff, Răuț jud. Timiș-Torontal se află de vânzare 30 buc. vieri de prăsilă de rasa mangalița, cu autorizația necesară dela comisie. Prețul Lei 3200.— pe buc. Informații se pot primi dela proprietar direct la adresa de sus.

—0—

DI. Petru Fănață, agricultor din Buteni, are de vânzare un taur, rasa Simenthaler de un an, cu certificat. A se adresa direct.

Moșia Contelui Zelinsky, Andrei-Șaguna are de vânzare 21 veri mangoliță de 10 luni, cu greutatea de 90-95 kgr. cu prețul de Lei 2500 per buc.

Această moșie caută spre ținere în parte sau cumpără pe bani gata oi Merinos în turmă mai mare. Informații se pot primi direct.

—0—